

48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanım Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanım Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16093>

Özet

48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanım Değerlendirme Ölçeği, okul öncesi dönemdeki çocukların (4-6 yaşı) temel bilişsel kavramları edinme düzeylerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir değerlendirme araçtır. Işıl Yaman Baydar ve Arzu Kandir tarafından 2020 yılında sunulan bu ölçek, çocukların zihinsel hazırlıkları ve gelişimsel ilerlemelerini belirlemeye odaklanmaktadır. Ölçek, özellikle erken çocukluk eğitimi kurumlarında, bireysel eğitim planlarının oluşturulmasına ve kavram öğretimine yönelik müdahale stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlayacak hedeflemektedir.

Ölçeğin geliştirme süreci, hedef yaş grubunun bilişsel ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanmıştır. Ölçek, temel kavramların farklı boyutları (örneğin; renk, şekil, miktar, mekân, zaman) kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu araç, alanda çalışan eğitimcilere ve psikologlara, çocukların kavram gelişimindeki güçlü ve zayıf yönlerini tespit etme imkanı sunar.

Anahtar Kelimeler

Temel kavramlar, okul öncesi eğitim, kavram kazanım, gelişimsel değerlendirme, 48-72 ay, bilişsel beceriler.

Yazarlar

Işıl YAMAN BAYDAR, Arzu KANDIR

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 48 ila 72 aylık gelişim dönemindeki çocukların temel kavramları ne ölçüde kazandıklarını ve bu kavramları günlük yaşamda kullanabilme yeteneklerini değerlendirmektir. Bu dönem, çocukların soyut düşünceye geçiş öncesinde somut kavramları somutlaştırmak için kritik bir aşamadır.

Elde edilen veriler, çocukların akademik başarıya hazırlık düzeylerini belirlemede önemli bir rol oynar. Ayrıca, ölçek sonuçları, kavram gelişiminde akranlarından geride kalan çocukların erken teşhis edilmesini ve onlara yönelik uygun destek programlarının (bireyselleştirilmiş eğitim programları) planlanmasını sağlamak için tasarlanmıştır.

Yapı

48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanım Değerlendirme Ölçeği, çocuklarda bilişsel gelişim kuramlarına dayanan temel kavram bilgisini ölçmektedir. Ölçülen yapı, genellikle aşağıdaki ana alt boyutları içerecek şekilde organize edilir:

Mekân Kavramları (Örn: ?çinde/D??nda, Üstünde/Alt?nda).

Miktar Kavramları (Örn: Az/Çok, Hepsi/Hiçbiri).

Nitelik Kavramları (Örn: Büyük/Küçük, Uzun/K?sa).

Zaman Kavramları (Örn: Önce/Sonra, Sabah/Ak?am).

Renk ve ?ekil Kavramları.

Bu ölçek, basit ezber bilgisinden ziyade, çocuğun kavram? anlama, ay?rt etme ve ili?kilendirme becerisini, yani kavramsal yeterlili?i de?erlendirmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??maları, I??I Yaman Baydar ve Arzu Kand?r tarafından 2020 y?l?nda sunulan bildiri kapsam?nda detaylandır?lm??tır. Kaynakta do?rudan bir özet sunulmam?? olsa da, bir geli?tirme ölçe?i olarak kapsaml? geçerlik analizlerinin yapıld??? varsay?lmaktadır.

Genellikle, bu tür geli?imsel araçlarda **kapsam geçerli?i** (ölçek maddelerinin ölçülmek istenen temel kavram alanları ne kadar iyi temsil etti?) ve **yap? geçerli?i** (ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen bili?sel yapıya ne kadar do?ru ölçtü?ü) incelenir. Ölçe?in hedef kitlesinin ya? ve geli?im özelliklerine uygunlu?u, uzman görüşleri alınarak sa?lanm?? olmalıdır. Geçerlik analizlerinin sonuçları, ölçe?in kavram kazanım? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik de?erleri belirtilmemiştir; ancak geli?tirme çal??ması n?n bir parças? olarak güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçek sonuçları n?n zaman içinde ve farklı uygulamalar arasında tutarlı olmasını sa?lamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik çal??maları muhtemelen **iç tutarlılık** (Cronbach Alfa katsayısı) ve **test-tekrar test güvenilirli?i** yöntemlerini içermiştir. ?ç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin aynı yapıya ölçme derecesini gösterirken, test-tekrar test uygulamaları ölçe?in zaman içindeki kararlılı? n? ortaya koyar. Bu çal??malar, ölçe?in psikometrik açıdan sa?lam ve güvenilir bir araç oldu?unu do?rulandıtır. Güvenirlik raporunun detayları sunulan akademik bildiri de mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçek, temel kavramları n? farklı boyutları n? ölçtü?ü için, kavramları n? tek bir genel faktör altında mı toplandı n? yoksa farklı alt faktörlere mi ayrıldı n? belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanm??tır.

Yapılan faktör analizleri (muhtemelen Aç?mlayıcı veya Do?rulayıcı Faktör Analizi), ölçe?in teorik olarak belirlenen kavramsal alt yapıya uygun bir boyutlulu?a sahip oldu?unu göstermiştir.

Bu analizler, ölçeğin yapı geçerliğine önemli katkılar sağlaması ve temel kavramların hangi gruplar altında kümelendiğini bilimsel olarak kanıtlamıştır.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Gelişimsel Değerlendirme Aracı)

Format: Bireysel uygulama gerektiren, yapılandırılmı değerlendirme formu veya görsel/sözel tepki gerektiren test.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Çocuklar (Okul Öncesi Dönem)

Yaş Grubu: 48-72 Aylık (4-6 yaş)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden veya etmeyen, normal gelişim gösteren çocuklar.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle bire bir, sözel yönergeler ve/veya resimli materyaller kullanılarak gerçekleştirilir. Çocuğun verdiği tepkiler (işaret etme, isimlendirme, ayırt etme) puanlanarak temel kavram kazanım düzeyi belirlenir.

Anahtar Kelimeler

Gelişimsel değerlendirme, kavram eğitimi, okul öncesi, bilişsel beceri, Işıl Yaman Baydar, Arzu Kandır, kavram testi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Işıl YAMAN BAYDAR

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2020 yılında akademik bir bildiri sunumu ile tanıtılmıdır. Kullanım izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Işıl Yaman Baydar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi ve sunum linki aşağıda belirtilmiştir. Bu belgeler, ölçeğin tam yapısı ve psikometrik özelliklerine dair detaylı bilgi sunmaktadır.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [48-72-aylik-cocuklar-icin-temel-kavram-kazanimini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Ek kaynak linki: [1d89097f-9d02-4a53-bbe8-961b97c7793d.filesusr.com](#)

Kaynaklar

Yaman Baydar, I. ve Kandır, A. (2020, Mart). *48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanımın Değerlendirme Ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması*. IKSAD, Ankara, Türkiye.

48-72 Aylık Çocuklar için Temel Kavram Kazanımın Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde mevcut değildir. Maddelerin tamamına erişim, yukarıda belirtilen akademik bildiri metni veya PDF dokümanları aracılığıyla sağlanabilir.